

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1927"

Személy

Szerző:

Cím: *Felozlatják az összes sziniiskolákat*

Forrás:

Újság

3p
(Hely)

1927. 9. 30.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Felozlatják az összes sziniiskolákat

Csak a Szinművészeti Akadémiát tartják fenn — Ujjászervezik a magyar színészképzést — Sok a színész, kevés a színház!

Mit mond Rákosi Szidi, a legrégebb szinésziskola igazgatója?

Néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy szeptember hónapban deputáció fogja felkeresni Klebelsberg Kuno gróf kultuszminisztert, akivel a budapesti színészet függő problémáit fogják megtárgyalni.

Legégetőbb kérdés a magyar színészetnek a munkanélküliség, amely az aránylag jól kezdődő szezonban nemhogy apadt volna, de még növekedett is. Ez természetes, hiszen a szinésziskolák valósággal ontják a pályára új pretendenseit, akik oklevéllel a zsebükben nem tudnak elhelyezkedési alkalmat találni. Vidéken kimutathatóan 160, iskolát végzett hivatásos színész, Budapesten pedig 400-nál több van állás nélkül. A szinészeknek nehéz más pályán munkaalkalmat találni, hiszen megfelelő képzettségük sincsen és a színészekkel szemben mindenütt nagy az előítélet.

Rákosi Szidi

Egyszóval: éhezni kénytelen ez a hatszáz színész, aki az igazgatói irodák előszobáiban tolong, szerződésért, inasszerépert, létminimumért, éhbérért. Ki tudná, aki nem jártas a színházi világban, hogy kicsoda mámor, kicsoda főnyeremény, ha egy szerződés nélküli színésznek kezébe nyomják a «kocsi elő-

állt» szerepét. Nem a dicsőség, nem a szinpad varázsa, hanem az a töredék néhány millió, amelyet egy hónapra, vagy az a néhány pengő, amit fellépésenként kap. Ezért tolong a hatszáz éhes színész, ezért irigyli a kopott térdű statisztákat, akik a színház ruhatárának vásott kosztümjeiben a szinpad hátterében tolonganak.

Több színház nem kell! Már ami eddig van, az is elég. Érthető fájdalommal igyekezett tiltakozni a sajtó és a közvélemény az ellen, hogy egy-egy szépmultu színházból mozi legyen. Hiába volt minden lelkesedés és jóindulat. A közönség itélt és a létért való küzdelemben elvérzettek a gyöngék. Amennyi fölőseleg volt, azt megszüntette a leghatalmasabb és legbölcsebb hatóság: a közvélemény. Ma már valahogyan sok bajjal és gonddal megélnék a színházak. De arról szó sem lehet, hogy néhány divathoz kötött kabaré vagy mulató kivételével komoly, nagy társulatot foglalkoztató színház alakuljon. A hatszáz állástalan számára semmi remény.

A szinésziskolák pedig zsufoltak. Három év alatt százakra menő lelkes és tapasztalattalan új fiatal szinészgeneráció kerül ki az életbe, ahol semmi jó sem vár rá. Ezt a túltermelést akarják megakadályozni azok, akik elsősorban a színészképzés terén akarnak reformokat. A probléma nem olyan egyszerű, mint ahogy látszik. A szinpad szabad pályára és annak van joga ott próbálkozni, akinek kedve van. Tanulni meg éppenséggel joga van

mindenkinek. Hiszen magánhasználatra is jól

1926 — 8891

használhatja a művészi éneket, szavalást, amil ezekben az iskolákban oktatnak. A tanulók számát nem lehet korlátozni. Korlátozni akarják azonban a szinésziskolák számát.

A deputáció, amelyről irtunk, tegnap délen ott járt Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszternél. A kultuszminiszter többek között régebbi beadványokból ismerte már a kérelmeiket. A miniszter kijelentette, hogy az ügyet kiadja az illetékes ügyosztálynak. Kifejtette, hogy véleménye szerint szükség van arra, hogy a magánzinésziskolák működését beszüntessék vagy legalább is reformálják. Szó van arról, hogy a szinésziskolákat beolvasztják az állami kezelésben működő Országos Szinművészeti Akadémia hatáskörébe. Az Akadémiát is ujjászervezik. Kibővítik egy operett-tanfolyammal. Az operát továbbra is a Zeneakadémián fogják oktatni. A Szinművészeti Akadémián jobban ellenőrizhető az, hogy csak olyanok lépjenek a szinipályára, akiknek erre valóban tehetségük van. Ha ez a terv valóban rendeletté válik, ez azt jelenti, hogy a magánzinésziskolák egytől-egyig megszűnnek.

Beszélggettünk erről Rákosi Szidi asszonnyal, aki az ország legrégebb szinésziskolájának vezetője és akinek tanítványai közül a mai színészek legjava került ki.

— Nahát, én ezt nem hiszem — mondta a drága Szidi néni. — Hogy megszüntessék az én iskolámat, amely harminchat éve áll fenn! Nem akarok büszkélkedni, de hát azt mindenki tudja, hogy mit jelent az: az én iskolám! Tudja, hogy kik kerültek ki onnan? Fedák Sári, Kosáry Emmi, Honthy Hanna, Lábass Juci, Putty Lia, Gyenge Anna (Anna Roselle), Tanay Frigyes, Király Ernő, Gárdonyi Lajos, Makláry Zoltán, Rátkai Márton, Petheő Attila, Tarnay Ernő, Gózon, Verebes Ernő és hamarjára

(hely)
ban nem is jut eszme több. Mondhatom, hogy ezek közül akárhányat kitettek a sziniakadémiáról. Tanay Frigyesre azt mondták, hogy rossz a hangja, Gárdonyi Lajosra azt mondták, hogy tehetségtelen.

— Hát helyes az, hogy egy izlés szerint neveljék az egész színésznevezéket? Hiszen akkor mindenki egyformán fog játszani! Aztán látják, hogy hányan nem is kerültek volna a szinpadra, ha nincsen magániskola. Tanay Frigyes sohasem játszott volna. Különben mit akarnak a magániskoláktól, nincs is olyan sok. Én azt hiszem, hogy összesen öt van. Lehet, hogy több is van, mert szokott lenni, ezeket valami razzival kellene felkutatni. Ezek nem is számítanak, ezeknek alig van tanítványuk. És ha valaki ott akar tanulni, hát ki tehet ellene? Mindenki azt csinálja, ami neki tetszik. Részemről kijelentem, hogy semmiképpen nem vállalnék tanári állást az Akadémián, ha azt fel is ajánlanák. Én már a magam módján akarok tanítani, ha pedig nem engedik: hát már eleget tanítottam.